

Handel i Efshult

Berättat och upptecknat av Alfred Nilsson född år 1894 i Efshult: "Ifrån 1870-talet till 1900-talets början idkades här i Efshult handel av en man som hette Bengt Johan Jönsson. Han bodde hos sin broder Johannes Jönsson som ägde gården. Han beställde sina varor i Falkenberg hos ett par förlagsmän (grossister). Den ene av dessa var A. Hallberg och den andre Pelle Lundberg. Hans broder eller grannarna togo hem dem när de körde 'te stan', som det hette, med stav, ved eller andra trävaror. Varorna utgjordes av kaffe och socker, cikoria (kaffesurrogat), sirap, svavelstickor (tändstickor) sill, fotogen och ibland också vetemjöl. Sockret på den tiden var antingen så kallat kaksocker eller pudersocker (brunt). Kaksockret bestod av flata fyrkantiga skivor stora som en hundralapp och av en centimeters tjocklek. Det hade en bismak av krita samt var mycket hårt och drygt varför allmogen allmänt använde sådant. Man drack kaffe 'på bit' och då kunde en bit sådant socker räcka till flera koppar kaffe. Endast sällan såsom vid särskilt högtidliga tillfällen köpte man toppsocker. Det var ju så löst och odrygt. Skulle man någon gång söta i mat användes det bruna pudersockret.

Bengt Johan vägde ut sina varor med vanligt betsmän och han var en i högsta grad ärlig och samvetsgrann handelsman. Han vägde alltid så att kunderna fick lite övervikt och hans egen förtjänst blev nog skäligen klen. Inte gjordes det heller några större inköp på den tiden. En fjärndel (ett fjärdedels skålpund) kaffe, en fjärndel socker, fem öre cikoria var en ganska vanlig nota som man hade när man skulle gå och handla. De gamla tyckte inte om att köpa för mycket sådana där 'krämerier' som de sade. Man skulle leva på 'grunden', det vill säga det gården gav. De ansågo lanthandeln för en nymodighet som med tiden komma att arma ut bönderna."

Slätter i Fagerhult

Berättat av Anders Wallin, i Efshult och upptecknat av Alfred Nilsson år 1935:

"När jag var i 'Favheilt', Fagerhult i Drängsered, å höstade, var mor Bendita alltid med, då det sista gräset på varje äng räfsades. Hon tog då lite av det gräset mellan händerna, och strödde ut det, där som var ren räfsat. Så sa hon ifrån att de inte fick ta detta gräset när de körde in höet. Detta skulle ligga till 'havafruen', hogafrun, sade mor Bendita. 'Havafrun' skulle på detta sätt mutas så att gräsväxten inte försämrades. 'Havafrun' skulle vara ett slags skogsrå, som helst ville ha skog, även på slätterängarna.